

ADVIES Nr. 2.195

Zitting van dinsdag 26 januari 2021

Omwille van de Covid-19-crisis verplicht gemaakt telewerk – Ad-hoc kader

x x x

ADVIES Nr. 2.195

Onderwerp: Omwille van de Covid-19-crisis verplicht gemaakt telewerk – Ad-hoc kader

Bij mail van 14 november 2020 hebben de heer P.-Y. Dermagne, minister van Economie en Werk, en de heer D. Clarinval, minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over de toepassing van de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 85 op het in het raam van COVID-19 verplicht telewerk.

Bij brief van 26 november 2020 heeft de heer P.-Y. Dermagne, minister van Economie en Werk, die adviesaanvraag in herinnering gebracht en vond hij dat er ter wille van de duidelijkheid en rechtszekerheid een regelgevend kader moet komen dat van toepassing is op alle vormen van telewerk, ook op het "COVID-19"-telewerk.

De commissie Individuele Arbeidsverhoudingen van de Raad werd met de bespreking van dat dossier belast.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 26 januari 2021 de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 149 van 26 januari 2021 gesloten betreffende aanbevolen of verplicht telewerk omwille van de coronacrisis. Hij heeft ook dit begeleidend advies uitgebracht.

x

x

x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. CONTEXT

- A. Sinds maart 2020 hebben ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, telewerk verplicht gemaakt of aanbevolen in het raam van de maatregelen om de opmars van het coronavirus tegen te gaan.
- B. Bij brief van 10 juli 2020 heeft mevrouw N. Muylle, voormalig minister van Werk, de Nationale Arbeidsraad om advies gevraagd over telewerk en deconnectie in het kader van de coronacrisis.

Om te kunnen beoordelen of de bestaande regels inzake structureel en occasioneel telewerk en deconnectie nog steeds voldoende houvast bieden aan werkgevers en werknemers op het terrein, heeft de minister aan de Raad gevraagd om het bestaande kader te evalueren en na te gaan of er op dit vlak nog bijkomende regels of initiatieven noodzakelijk zijn.

- C. In het raam van het ministerieel besluit van 1 november 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, dat thuis telewerken verplicht heeft gemaakt, hebben de heer P.-Y. Dermagne, minister van Economie en Werk, en de heer D. Clarinval, minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, bij mail van 2 november 2020 het advies van de Groep van Tien ingewonnen met name over de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 85 in de huidige context van door de overheid verplicht gemaakt telewerk.

Bij brief van 10 november 2020 heeft de Groep van Tien geantwoord dat een evaluatieoefening aan de gang is en dat de sociale partners het voorstellen hebben om indien nodig of gepast de bestaande wettelijke instrumenten aan te passen. Betreffende het telewerk dat verplicht gemaakt of aanbevolen werd in het raam van de maatregelen om COVID-19 te bestrijden, heeft de Groep van Tien geantwoord dat het de bedoeling is om op korte termijn tot een gemeenschappelijk standpunt / een akkoord te komen.

D. Bij mail van 14 november 2020 hebben de heer P.-Y. Dermagne, minister van Economie en Werk, en de heer D. Clarinval, minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, benadrukt dat door de periode van verplicht telewerk die al in het voorjaar bekend was, de sociale partners zich snel zouden moeten kunnen uitspreken over die kwestie. Ze zijn uitgegaan van het voornoemde verzoek aan de Groep van Tien en hebben gevraagd dat de Raad zich dringend uitspreekt zodat de nodige, door de sociale partners ondersteunde maatregelen, genomen kunnen worden.

E. Bij brief van 26 november 2020 heeft de heer P.-Y. Dermagne, minister van Economie en Werk, gewezen op de voornoemde adviesaanvraag van 10 juli 2020 van de voormalige minister van Werk, die de Raad verzocht heeft het bestaande kader voor telewerk en deconnectie te evalueren en om na te gaan of bijkomende regels of initiatieven noodzakelijk zijn.

De minister heeft er in die brief ook op gewezen dat het regeerakkoord van 30 september 2020 bepaalt dat de regering, in overleg met de sociale partners, zal onderzoeken of bijkomende maatregelen kunnen worden genomen om het maatschappelijk en economisch potentieel van telewerken te realiseren.

Hij heeft erop gewezen dat door de evolutie van de COVID-19-pandemie dat overleg versneld moest worden opgestart en dat de omstandigheden maakten dat de betrokken werkgevers en werknemers snel duidelijkheid dienden te krijgen over het kader waarin telewerk verricht wordt.

Hij heeft daarbij herinnerd aan het advies van de Raad waarom hij met spoed heeft gevraagd over de toepassing van de cao nr. 85 op het omwille van de gezondheidscrisis opgelegde telewerk.

II. COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 149 VAN 26 JANUARI 2021 BETREFFENDE AANBEVOLEN OF VERPLICHT TELEWERK OMWILLE VAN DE CORONACRISIS

A. De Raad heeft de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 149 van 26 januari 2021 gesloten die van toepassing is op het telewerk dat de overheidsinstanties verplicht gemaakt of aanbevolen hebben in het raam van de maatregelen om de opmars van het coronavirus tegen te gaan.

Die overeenkomst moet voor het beoogde telewerk tegelijk voorzien in:

- principes

- een referentiekader ter verduidelijking van bepaalde punten binnen de ondernemingen door middel van afspraken, om de rechtszekerheid te vrijwaren voor elk van de partijen, alsook het goede verloop van het telewerk dat de overheidsinstanties tijdens de Covid-19-gezondheids crisis verplicht gemaakt of aanbevolen hebben;

- het beleid voor welzijn op het werk dat specifiek samenhangt met telewerk.

Die overeenkomst is gesloten voor bepaalde tijd. Ze treedt buiten werking op 31 december 2021.

- B. In een latere fase zou moeten worden overgegaan tot de grondige evaluatie van de bestaande regelgeving inzake (structureel en occasioneel) telewerk en deconnectie, zoals aangevraagd door mevrouw N. Muylle, voormalig minister van Werk, en overgenomen door de heer P.-Y. Dermagne, huidig minister van Werk.

III. BIJZONDERE OPMERKINGEN

- A. Dekking van de arbeidsongevallen die gebeuren in het raam van het omwille van de coronacrisis aanbevolen of verplicht gemaakt telewerk

Uit een analyse van Fedris maakt de Raad op dat alle ongevallen die gebeuren in het kader van het omwille van de coronacrisis aanbevolen of verplicht gemaakt telewerk, gedekt moeten worden.

De analyse van Fedris leidt tot het besluit dat de invoering van verplicht of aanbevolen telewerk niet tot gevolg mag hebben dat bepaalde werknemers niet gedekt zijn voor de arbeidsongevallen die tijdens het telewerk in het kader van de coronacrisis gebeuren.

De Raad steunt die analyse van Fedris en vraagt dat met zekerheid wordt bevestigd door het beheerscomité voor de arbeidsongevallen van Fedris dat de arbeidsongevallen die gebeuren in het raam van het omwille van de coronacrisis aanbevolen of verplicht gemaakt telewerk, gedekt zijn door de arbeidsongevallenwetgeving. De Raad benadrukt dat het de taak van de werkgever is om de telewerkers in te lichten over hun arbeidsongevallendeckking.

- B. Geldigheidsduur van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 149 van 26 januari 2021 betreffende aanbevolen of verplicht telewerk omwille van de coronacrisis

De Raad onderlijnt dat de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 149 van 26 januari 2021 betreffende aanbevolen of verplicht telewerk omwille van de coronacrisis voor bepaalde tijd gesloten is. Ze treedt buiten werking op 31 december 2021.

De Raad wil erop wijzen dat deze collectieve arbeidsovereenkomst vervalt als het telewerk dat de overheidsinstanties verplicht gemaakt of aanbevolen hebben in het raam van de maatregelen om de opmars van het coronavirus tegen te gaan, zou worden opgeheven door diezelfde overheidsinstanties vóór 31 december 2021.
